

Sepra

Leader Sepran vuosikertomus v. 2017

1. YHDISTYS JÄSENET, HALLITUS, TEEMARYHMÄT JA HENKILÖSTÖ

Sepralla oli v. 2017 lopussa 33 yhteisöä sekä 147 henkilöä jäsenenä. Hallituksen kokoonpanossa ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Hallitus kokoontui 10 kokoukseen alla olevan mukaisesti.

	OR 12.1	14.2	7.3	18.4	23.5	6.6	15.8	19.9	17.10	28.11		OR 12.1	14.2	7.3	18.4	23.5	6.6	15.8	19.9	17.10	28.11
Jaakko Leislahti, pj	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	Riitta Kiuru	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Jarmo Ahonen	X		X	X		X				X	Sanna Puonti	X	X	X	-		X	X	X		X
Sanna Gango		X	X			X	X		X	X	Maarit Jaakkola	X	X	X			X		X	X	
Jukka Hakala				X				X			Satu Liikkanen	X		§15-19					X		X
Raimo Hynninen		X	X		X	X	X	X	X	X	Jaana Suikkanen	X	X	X	§23-27	§31-34	X	§42-46			X
Leena Kataikko		X	X			X			X	X	Riitta Rikkola		X	X			X	X	X	X	X
Jarkko Marttila			X		X	X	X				Ville Laakso		X	X	X		X				X
Heikki Posti-Ahokas	X	X		X	X		X	X	§59-62	X	Jaana Klami			X			X	X			
Mikko Suur-Uski				§20-23						X	Pauliina Lunna	X	X	§12-15		X	X	X	X		§62-65

Hallitustyön lisäksi osa hallituksen jäsenistä toimi hankeryhmäedustajana. 13 hallitusjäsentä on toiminut vuodesta 2014 alkaen hankeryhmäedustajana ja osa heistä tapasi vuoden aikana hanketoimijoita ja kertoi hankkeiden kuulumisia toisille kokouksissa. Kaksi uutta hallitusjäsentä osallistui valtakunnalliseen Leader-hallitusristeilyyn. Laatu- ja tulevaisuustyöhön osallistui erillisessä käynnistystapaamisessa 10 hallitusjäsentä. Sepran alueella järjestettyyn maakunnalliseen Leader-ryhmien hallitusten tapaamiseen osallistui kymmenkunta jäsentä. Muutama hallituksen jäsen edusti Sepraa seminaareissa puheenvuorolla. 4 hallituksen jäsentä edustaa Sepraa Kotkan kaupunkijaostossa sekä ESKO-hallituksessa. Nämä hallitusjäsenet osallistuvat Leader-toimintatavan 'vientiin' kalatalous- ja kaupunkialueille. Lisäksi 6-8 hallituksen jäsentä on vuosittain mukana Sepran kolmen teemaryhmän toiminnassa, toimien linkkinä ko. työryhmien ja Sepran hallituksen välillä. Tavoitteena oli järjestää Sepran hallituksen, ESKOn hallituksen sekä kaupunkijaoston yhteistapaaminen osana alueellista Suomi 100 v. -teematapahtumaa. Tapaamisen järjestäminen siirtyi kesäkuulle 2018.

Sepralla on viisi työntekijää. Näiden työajat kohdentuivat Leader-toimintaraahan, kolmeen omaan alueiden- ja kansainväliseen Leader-hankkeeseen, omiin teemahankkeisiin, ESR -kaupunkihankkeisiin ja kalatalouteen.

Teemaryhmiä Sepralla on yhä kolme, ja niillä oli vuoden aikana tapaamisia 15 kertaa. Kaikille ryhmille riitti hanketoimijoita haastateltaviksi, ja muuta yleistä keskusteltavaa. Vuoden aikana ajateltiin perustettavan uusi Saaristoteemaryhmä, mutta sen toimeksianto ja kokoonpano vaativat yhä miettimistä, ja asia siirtyi vuodelle 218 tai uudelleen harkittavaksi.

2. TOIMINNAN PAINOPISTEET VUONNA 2017

Leader-toiminta

Kymenlaakson maaseutufoorumi järjestettiin keväällä Hukka hyödyksi -teemalla Kotkassa. Avoimet kylät päivän yhteydessä toteutettu Kuninkaantieajo rastipisteineen oli menestys ja toi hyvin esiin alueen kylä ja niiden monipuolista toimintaa. Syksyllä toteutettiin ProAgrian ja MTKn kanssa yhteistyössä Osta tilalta- tapahtuma. Alueelle on nyt syntynyt uusi, maatiloja sekä paikallisia yrittäjiä keskenään verkottava tapahtuma. REKO-renkaan tuominen Etelä-Kymenlaaksoon mahdollistaa kalatalous- ja maaseututoimijoiden yhteistyön. Kuninkaantie – matkailutien tuotemerkin 'pelastaminen' yhdessä reitin Leader-ryhmien kanssa on vahvistanut alueidenvälisen matkailun kehittämistä. Sepra alueella se on saanut yhteisöt ja yritykset innostumaan tuotteistuksesta sekä verkostoitumisesta.

ESKO

ESKO toiminta ulottuu kolmen Leader-ryhmän alueella pitkin eteläistä rannikkoa Virolahdelta Hankoon. ESKOlla on oma strategia ja rahoituskehys. Tavoitteena oli kokeilla kesätyöpaikkojen tarjoamista nuorille kalataloussektorilta. Kesätyöpaikat osoittautuivat liian haastaviksi nuorten ikä ja tehtävät huomioiden. Suomi 100 -vuotta kalataloustapahtuman

toteuttaminen ei noussut alueella tarpeelliseksi, mutta muiden hakijoiden puuttuessa Sepra hallinnoi ja toteutti neljää kalatalousalaa kehittävää hanketta vuoden aikana.

ESKO Itämeri -yhteistyöhankkeen kautta kalatalousalan toimijat saavat kokemusten kautta mahdollisuuksia kehittää elinkeinoa ja sen kannattavuutta. Hankkeen kautta saadaan käyntiin uusia konkreettisiin asioihin vaikuttavia yhteistyöhankkeita kansainvälisten kumppanien kanssa. Yhteisillä toimenpiteillä kansainvälisen *Nuoret Seprat – Noored Söbrad* Leader-hankkeen kanssa yritetään herättää nuorten kiinnostusta alalle kansainvälisten leirien kautta.

Baltic Sea seal & cormorant TNC project -hanke verkottaa Itämeren maiden kalatalousryhmiä merimetso- ja hyljeongelmien parissa. Innovatiivinen hanke toteuttaa ensimmäistä kertaa kehysten siirtoja ryhmien välillä kansainvälisen hankesopimuksen pohjalta, kuten tehdään maaseuturahastossa.

Rannasta Ruokapöytään 2 -hankkeessa lisätään kalastajien viestintäosaamista, edistetään läheltä pyydetyn kalan tunnettuutta sekä hyödynnetään sähköisen viestinnän työkaluja. Hankkeessa siirretään hyvä käytäntö Kymenlaakson alueelta Itä- ja Länsi-Uudellemaalle sekä pääkaupunkiseudulle.

Sukupolvenvaihdos - alueellinen mestari-kisälliprojekti 3 -hankkeessa laajennetaan itäisellä Uusimaalla toteutettua kalastajien ja nuorten alalle opiskelevien yhteistyötä ja koulutusta Kymenlaaksoon. Tavoitteena on tarjota nuorille mahdollisuus käytännölliseen koulutukseen ja ammattikalastuksen kokeilemiseen siten, että kalastus sopeutetaan nykyisiin vaatimuksiin ja menetelmiin. Hankkeessa räätälöidään yksilöllisiä harjoittelujaksoja ammattikalastajien ohjauksessa. Harjoittelija toimii yhdessä kalastajan kanssa.

Kaupunki-Leader

Leader-työtä on määrätietoisesti jatkettu Kotkan keskustassa. Jaosto toimii aktiivisesti ja kesäkuun lopussa päättyi Asukaslähtöinen kehittäminen Kotkassa -hanke. Sen avulla Leader-työ Kotkassa saatiin alkuun, ja työtä jatkettiin osana Nuoret ja osallisuus kansalaistoimijalähtöisesti Kotkassa 2017-2019 -hanketta. Kaupunki-Leader- ja nuorisopuolella on järjestetty lukuisia tapaamisia ja tapahtumia eri puolilla aluetta painottuen nuoriin sekä erityisryhmiin - romanit, vammaiset ja maahanmuuttajat. Tapahtumina mm. Illallinen Lehmuskujalla, senioriväen päivä monikulttuurisuuskeskus Myllyssä Kotkassa, Kaupungintalon valtaus nuorten kanssa, vapaaehtoistyön Pop- up tapahtuma, Kohtaamisia Kotkassa sekä monikulttuuristen toimijoiden päivä Klamilan maaseututoimijoiden kanssa.

Valtakunnallinen kaupunki Leader tilaisuus järjestettiin verkostopalvelujen kanssa Kotkassa. Sepra oli aktiivinen pilottihankeen valmistelussa STMn rahoitukseen, mutta ikävä kyllä se ei toteutunut Seprasta johtumattomista syistä. Sepran toiminta Kotkassa herättää kuitenkin paljon kiinnostusta valtakunnallisesti, ja toimintaa esiteltiin monissa eri tilaisuuksissa, mm. Euroopan Komission Smart Regions -seminaarissa Helsingissä. Myös Kroatian verkostoyksikkö halusi tietää tarkemmin Sepran kokemuksista, ja heidän esityksestään loppuvuodesta käytiin valmistelevaa teeman ympärillä Erasmus+ toimintaa.

Nuorisotoiminta

Nuorten osallistaminen toimintaan on yhä haastavaa, mutta tuloksiakin on saatu aikaiseksi. Sepralla oli neljä kesätyöntekijää, joiden ajatuksia kuultiin liittyen työn alla olevaan Nuorisotiimin uudistamiseen. Nuoret pääsivät eri tavoin vieraillemaan hankkeissa ja tekemään viestintää. Lisäksi kahdella heistä oli mahdollisuus olla kansainvälisen Nuoret Seprat nuorten -hankkeen toteutuksessa mukana. Paikallisten toimijoiden Nuoret Seprat -hanke Viroon käynnistyi alkuvuodesta teemana Nuoret ja vesistö. Sepra on hankkeen toimenpiteissä on mukana ESKOn kautta toteuttamassa meri- ja kalatalousrahaston toimia, joten toimintaa on koko alueella rahoitusten rajat ylittäen

SEIC-kansainvälisen hankkeen vaihdoissa oli yrittäjien mukana vuoden aikana neljä nuorta. Kuninkaantien loppuseminariin osallistui kymmenen hengen opiskelijaryhmä ja maaseutufoorumien järjestelyissä sekä osallistujina oli paikalla 15 nuorta.

Nuorten itse hakemia ja toteuttamia hankkeita ei ole esiin noussut montaakaan. Pyhtään yhteisötalon kehittämisideoihin liittyen on tuettu nuorten kanssa toimivien yhdistysten verkostoa, joka on tarttumassa toimeen yhteisötalon perustamiseksi Huutjärvelle. Nuoria, mukaan lukien maahanmuuttajia sekä erityisnuorten parissa toimivia yhteisöjä on saatu mukaan paikalliskehittämiseen ESR-toiminnan kautta. Sepran nuorisotoiminnassa panostetaan nyt muutaman vuoden ajan erityisryhmien nuorten osallistamiseen. Toiminnan avulla on löydetty uusia yhteistyötahoja, joille on voitu

tarjota osallistumista myös maaseutu- ja kalataloustapahtumiin.

Kansainvälinen yhteistyö

Edelleen jatkuvan kansainvälisen SEIC-yhteistyön – Kansainvälistyvä ja kestävä maaseutu -hankkeen puitteissa järjestettiin mikroyrittäjien ja yhteisöjen matka Latviaan, ja samalle kohderyhmälle kansainvälinen yhteistyö- ja verkostoitumismatka Hauholle. Viroon ja Latviaan suuntautuvien yrittäjä-nuori -vaihtojen järjestelyn lisäksi valmisteltiin itärajan ylittävää yhteistyötä. Sepran aloitteesta itärajan Leader-ryhmät ovat verkostoituneet ja käynnistämässä tai lisäämässä Venäjä-yhteistyötä Green Belt – Vihreä vyöhyke teema-huomioiden. Venäjä-yhteistyön valmistelu on johtanut uusien verkostojen syntymiseen ja keväällä 2018 jätettävään CBC-rahoitushakemukseen. Hankkeessa on tavoitteena kehittää eurooppalaisen Vihreän vyöhykkeen, Green Beltin, ympärillä niin matkailua tukevia tapahtumia kuin rakentaa kummallekin alueelle infopiste.

Yrittäjäverkoston toimijoille järjestettiin matka Viroon tutustumaan ja inspiroitumaan Setomaan Külavuu reitistä. Yrittäjäverkostolle oli myös suunnattu matka Saksaan Grüne Woche-tapahtumaan samoin kuin yrittäjäverkoston ja kalatalousyrittäjien matka Moskovan matkailumessuille. Kalatalouden puolella Itämeri-teeman ympärille rakentui merimetso- ja hyljeongelmiin ratkaisuja etsivät kansainvälinen hanke.

Kansainvälisyys on iso osa Sepra 2020-strategiaa. Kansainvälisellä toiminnalla saadaan lisäarvoa paikalliseen kehittämiseen lisäresurssien ohella. Suomen edustajuus Eurooppalaisessa Leader-ryhmien järjestössä ELARDissa mahdollistaa vaikuttamisen uuden ohjelmakauden valmisteluun EU-tasolla, ja on auttanut saamaan kontaktia meppeihin. Kansainvälistä toimintaa on myös Sepran hakeutuminen kesäkuussa 2017 EU-komission tiedotusverkoston Europe Direct- infopisteeksi Kymenlaaksossa. Tiedotuspisteenä Sepran toiminta saa uudenlaista näkyvyyttä sekä vahvistaa EU-tiedotuksen asemaa alueella.

3. HANKETOIMINTA VUONNA 2017

Hanketoiminta oli aktiivista Sepran alueella, ja vuoden aikana hallitus myönsi n. 790.000 euroa tukea hankkeiden toteuttamiseksi. Koska toiminta eteni hyvin ja kunnat suhtautuivat asiaan myönteisesti tarvitsematta lisärahoitusta Sepran toimintaa, Sepra haki lisää rahoitusta hankkeiden tukemiseen MMMn haussa syksyllä. Kehystä myönnettiin yli 200.000€. Arvioissa Sepra sijoittui 7. sijalle 46 hakeneen ryhmän joukosta, joista 24 lisärahoitusta sai. Sepra tuki alueen toimijoiden pientä kehittämistyötä tarjoamalla mahdollisuuden toteuttaa pieniä investointeja sekä tapahtumia alueella.

Suomi 100 -investointihankkeen tavoitteena oli tuoda Leader-rahoitus ja sen mahdollisuudet pienten toimijoiden ulottuville. Sen avulla toteutettiin 19 pientä paikallislähtöistä investointia. Tavoitteena oli lisätä eri kulttuuri- ja vapaa-ajantoimijoiden yhteistyötä alueella, luoda ja levittää uusia toimintamalleja, tehdä hankemaailmaa tutuksi pienille yhteisöille sekä aktivoida nuoria mukaan toimintaan. Eryteisesti aktiivisuuden haluttiin näkyvän kylissä Suomi 100 -juhluvuonna. Useilla toimijoilla oli ideoita vuoden varalle, mutta resurssit niiden toteuttamiseen puuttuivat.

Suomi 100 -kehittämishankkeenkin tavoitteena oli tuoda Leader-rahoituksen mahdollisuuksia tutuksi uusille pienille toimijoille. Sen avulla toteutettiin 14 pientä tapahtumaa sekä kulttuurin eri muotoja ja toimintatapoja kehittävää hanketta. Tavoitteena oli lisätä eri kulttuuri- ja vapaa-ajantoimijoiden yhteistyötä, luoda ja levittää uusia toimintamalleja sekä aktivoida asukkaita juhluvuoden teeman ”Tehdään yhdessä!” mukaisesti.

4. VIESTINTÄ

Viestinnässä painotus on yhä enemmän sähköisellä puolella. Paperinen Leader-tiedote postitettiin kuitenkin jäsenille vielä ennen sääntömääräisiä kokouksia. Sähköinen uutiskirje lähti liikkeelle 6-8 viikon välein, ESKOn osalta harvemmin. Facebook on väline, jonka avulla viestintää tehdään yhä enemmän. Kaupunkitoiminnassa viestintä painottuu vielä sähköpostiin.

Sepra on mukana Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ja Leader-ryhmien yhteisessä viestintähankkeessa, KaakonKantrissa. Hanke on jatkoa aiemmalle hankkeelle, jolla yhteinen viestintä käynnistettiin. Painotus viestinnässä on yrityspuolella, ja Sepran alueelta onkin ollut hyvin esillä yrityshankkeita, niin SEIC-kansainvälinen hanke kuin pienpanimoyrityskin.

5. KOULUTUS- JA KURSSITOIMINTA SEKÄ OMAN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Sähköinen haku, erityisesti KATSO-tunniste ja HYRRÄ-järjestelmän käyttö ovat osoittautuneet tällä ohjelmakaudella haastaviksi. Niin hallituksen jäseniä kuin hanketoimijoita opastettiin vuoden mittaan HYRRÄ-järjestelmän käytössä.

Sepra osallistui edellisellä kaudella laatupilottiin ja on jatkanut sen jälkeen hyvien työkalujen - kuten toimintaohje ja vuosikello - kanssa oman toiminnan kehittämistä. Tulosten seurantaan laadittiin oma excell-pohja, jota kaikki nyt käyttävät ja tuloksia voidaan seurata säännöllisesti. Kollegaryhmä Etelä-Karjalan Kärki-Leader kävi tekemässä vertaisauditoinnin Sepran toimistolla kesäkuussa. Auditointien aikana on saatu arvokkaita huomioita oman toiminnan kehittämiseen (Sepran osalta prosessien selkiytyminen sekä mittareiden parantaminen) sekä hyviä käytäntöjä omaan

toimintaan siirrettäväksi (hallituksen osallistuvuus näkyville kaikkiin asialistoihin). Sepra kerää jatkuvasti palautetta opintomatkoilta sekä tapahtumista, ja näiden pohjalta tehdään arvioita toiminnan kehittämistarpeista. Pääosin palaute on erittäin positiivista, ja on vahvistanut näkemystä siitä, miten ja millä otteella Seprassa työtä tehdään.

Itsearviointiin liittyen toteutettiin kysely sidosryhmille, hankkeille, hallitukselle ja työtiimille kesäkuussa. Teemaryhmien toiminnan kehittäminen on ollut keskusteluissa kevään aikana, ja saatujen vastasten perusteella oli hyvä todeta, että käytännössä kaikki vastaajat pitivät mahdollisuutta keskustella hankkeestaan asiantuntijoiden kanssa hyödyllisenä tai kiinnostavana. Hankeryhmän edustaja oli ollut yhteydessä noin puoleen hankkeista, joten tässä löytyi parantamisen varaa. Hallituksen kokousaineistoihin lisättiin listaus siitä, kuka on minkäkin hankkeen hankeryhmän jäsen, minkä toivotaan innostavan aktiivisempaan yhteydenpitoon toimijoiden kanssa.

6. JÄSEN- JA VARAINHANKINTA SEKÄ TALOUS

Yhdistyksen talous on kunnossa, oma varallisuus on hyvä, vuoden 2017 lopussa 20.033,27 euroa. ESR ja EMKR puolella maksuhakemusten käsittely on yhä sujuvaa, ja maaseuturahaston osaltakin tilanne alkoi vuoden mittaan kohentua. Tilinpäätöksen mukaan tulos vuoden osalta osoittaa 4.101,08 euroa plussaa.